

ת"פ 9403/06/18 - מדינת ישראל נגד עלי עלואן

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 9403-06-18 מדינת ישראל נ' עלואן
בפני כבוד השופטת רבקה גלט

המאשימה	בעניין: מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד דואק
	נגד
	עלי עלואן
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד שלם

הכרעת דין

החלטתי לזכות את הנאשם מן העבירה.

האישום ותשובת הנאשם

1. נגד הנאשם, יליד 1959, הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של אימים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

תמצית העובדות היא כי ביום 10.1.18, בשעה 01:00, הגיע הנאשם יחד עם שני אחרים לתחנת משטרת מודיעין, בעקבות מעצרו של בנו. קצין המשטרה שמואל עלמסט (להלן: "שמואל") הסביר לנאשם כי בנו נעצר, ובתגובה איים הנאשם בפניו ובפני השוטרת סימה פרג' (להלן: "סימה"), בפגיעה בגופו של אחר, שהוא המתלונן בתיק החקירה שנפתח נגד בנו של הנאשם. הנאשם אמר "שהוא מכיר את הקב"ט יעקב והוא ישלם על זה ביוקר", וזאת בכוונה להפחידם. בהמשך, ולאחר ניסיונות מצד שמואל להרגיעו, איים הנאשם בפני שני השוטרים בפגיעה בגופו של אותו יעקב, באמרו להם "שהוא יודע מי זה הקב"ט שהגיש את התלונה, והוא ישלם ביוקר". כמו כן, אמר שהיה מעורב בתיק רצח, והוא ישלם על זה, וחזר על כך מספר פעמים, במטרה להפחידם.

2. הנאשם מאשר כי בליל האירוע הגיע לתחנת המשטרה, יחד עם שני בני משפחתו, על מנת לברר את העילה למעצר בנו, בתקווה כי ישוחרר. לטענתו, השוטר הוא שפנה אליו בגסות, הטיח בו שהוא ראש משפחה של גנבים, ואף הציע לו להחליף את משפחתו. הנאשם מאשר כי הרוחות סערו, וכי היה כעוס, בשל העלבונות שהוטחו בו מצד השוטר.

עם זאת, כפר מכל וכל באמירת דברי איום כלשהם.

דין והכרעה

5. אקדים את המאוחר, ואגלה כבר עתה, כי לאחר בחינת הראיות מצאתי שלא הוכח האישום מעבר לכל ספק סביר. זאת, הן בשל משקלן הנכבד של עדויות ההגנה התומכות בגרסת הנאשם, הן בשל מחדלי חקירה שונים, והן בשל גבולות של תוכן האיום המיוחס.

להלן אפרט את הקשיים שעלו בכל אחד מן המישורים הנזכרים.

משקל גרסאות העדים

6. **השוטרים סימה ושמואל** העידו באופן תואם כי הנאשם ובני לווייתו, גרמו ל"התססה" מחוץ לתחנה, בעת שנחקר בנו של הנאשם. שניהם תיארו את מבנה התחנה המחולקת לשני מבנים יבילים, שביניהם שטח מעבר פתוח לציבור, שם נכחו הבאים. סימה ושמואל יצאו שניהם לכיוונם, בניסיון להרגיע את האווירה. סימה העידה כי הנאשם התלהם, וצעק שוב ושוב, כי "יעקב ישלם ביוקר" על כך שהתלונן נגד בנו. כמו כן, מסרה שהנאשם אמר "אני הייתי מעורב בתיק רצח, הוא ישלם על זה ביוקר", בהתייחסו אל אותו יעקב. לפי עדותה, הנאשם ובניו ניסו להתפרץ לתוך התחנה, אך הם מנעו זאת. שמואל העיד אף הוא על סערת הרוחות, במהלכה התלהם הנאשם. לדבריו, זכור לו כי הנאשם אמר שהיה מעורב ברצח, וחזר על כך מספר פעמים, באופן שהיווה מבחינתו חציית גבול. לפי עדותו, הנאשם אמר שהוא יודע מיהו הקב"ט שהתלונן נגד בנו, ויודע היכן הוא גר. שמואל העיד כי בשל מילותיו של הנאשם, הוא עצר אותו, והעביר אותו לחקירה אצל סימה. לאחר מכן, הנאשם נרגע, הביע צער, ואמר שהיה בסערת רוחות.

7. עדויות השוטרים נשמעו הגיוניות, והתיישבו זו עם זו, אלא שבכך לא די. כידוע, לצורך הרשעה בפלילים שומה על בית המשפט לבחון האם הוכח האישום מעבר לכל ספק סביר, או שמא נותר ספק שכזה, גם בהינתן שעדויות התביעה אינן לוקות בחוסר מהימנות.

להלן אראה כי הראיות שהובאו מטעם הנאשם, אינן מאפשרות לקבוע כי הוכח האישום מעבר לכל ספק סביר.

8. מנגד לעדויות השוטרים ניצבת **עדות הנאשם**, לפיה ישב בביתו בעת שהגיעו לשם שוטרי בילוש, ועצרו את בנו יחד עם משאיתו, לצורך חקירה. לדבריו, היה מודאג ונאמר לו כי הוא יכול לנסוע אחרי השוטרים לתחנת מבשרת. כשהגיע לשם, נאמר לו כי בנו יועבר לתחנת מודיעין, והוא נסע בעקבותיו, למרות הלילה הקר, ונעמד מחוץ למבנה התחנה. הנאשם העיד כי לפתע יצא שמואל, והחל בצעקות "אמר לי הילד שלך גנב ואתה צריך להחליף משפחה ואתה משפחה גנבים" (עמ' 24 ש' 16). בתגובה, הנאשם לדבריו הטיח בשמואל "שוטר כמוך בתפקיד כזה מדבר איתי בדיבור כזה מה ידברו השוטרים שלך? אתה לא מתבייש לדבר איתי? אין לי אתך קשר אני לא מכיר אותך איך אתה אומר הילד

שלך גנב וגם המשפחה שלי?" (עמ' 24 ש' 20). הנאשם העיד כי משראה שמואל את כעסו הרב ועלבונו, הזמין אותו להיכנס לתחנה לשתות קפה ולעשות סולחה, אך כשנכנס פנימה, קפצו עליו שוטרים ואזקו אותו. הנאשם לא זכר כלל את סימה, ואת מעמד גביית ההודעה. כמו כן, עמד על טענתו לפיה כלל אינו מכיר את הקב"ט, אינו יודע מיהו, ולא איים עליו מעולם. בחקירה הנגדית אישר בפה מלא כי כעס והיה נסער בשל מעצר בנו ודברי שמואל המעליבים (עמ' 26 ש' 13), אך לא ביצע שום עבירה, אלא שני השוטרים "תפרו לו תיק".

עדות הנאשם הותירה רושם מהימן, ואף תיאור ההשפלה שחווה מצד השוטרים נשמע אותנטי: "ברגע שפגע בי בכבוד שלי ובמשפחה שלי, אני ממש נכנס לי ללב..." (עמ' 29 ש' 3). המדובר באדם מבוגר למדי, שהוא אב לבנים וסב לנכדים, וניתן היה להתרשם כי הוא תופס עצמו כ"איש של כבוד". בהקשר זה, לא למותר להזכיר כי היה בידו להביא את הפרשה אל סיומה במסגרת של הליך הסדר מותנה שהוצע לו, אך הוא סירב להודות במיוחס לו, כפי שעולה מהודעת התביעה מיום 1.8.19.

9. חיזוק משמעותי לעדות הנאשם מצוי בעדויות 2 עדי ההגנה.

בנו של הנאשם, עו"ד פיראס עלואן, העיד כי הגיע לתחנה יחד עם אביו, בשל דאגתם לאחיו שנעצר. לפי עדותו, שמואל יצא ופגע בכבוד המשפחה בכך שאמר "אתם צריכים להחליף משפחה כי אתם משפחת גנבים" (עמ' 32 ש' 27), אך אביו כלל לא איים, ואינו מכיר את הקב"ט שלגביו נטען שהופנה האיום. פיראס מחזק את עדות הנאשם גם בנוגע להזמנתו על ידי שמואל להיכנס לתחנה לשתות קפה, ולעניין מעצרו הפתאומי. בנוסף, העיד כי דרש את פרטיו של שמואל, והאחרון איים שיעצור גם אותו, לכן הלך משם. עולה מעדותו כי מעולם לא הוזמן למשטרה למסור גרסתו באשר לאירוע.

אטרש מחמוד שהעסיק את בנו של הנאשם, העיד כי עמד מחוץ לתחנה יחד עם הנאשם ובנו השני, וכן אדם נוסף. בשלב מסוים יצא שמואל והחל לומר דברי עלבון: "אתם גנבים, משפחת גנבים". לדבריו, החל וויכוח, אך לא היה כל איום מצד הנאשם. כעבור דקות, שמואל הזמין את הנאשם להיכנס לשתות עמו קפה בתחנה. אטרש העיד כי הוא מכיר את יעקב הקב"ט, אך האחרון לא נכח בתחנה בעת האירוע, ולא היו איומים כלפיו.

10. יודגש, שמואל לא שלל מכל וכל את האפשרות לכך שעלב בנאשם ואמר לו שהוא ראש משפחת גנבים. כשהוטח בו עניין זה, רק אמר שהוא "לא זוכר שהיה דבר כזה" (עמ' 17 ש' 1).

11. הנה כי כן, בניגוד לעדויות שני השוטרים המציירות תמונה של התלהמות חד צדדית מצד משפחת הנאשם, הביאה ההגנה שלוש עדויות המתארות אירוע סוער שבו נטל שמואל חלק פעיל, בכך שעלב בנאשם ובמשפחתו. כבר בכך יש כדי לעורר ספק סביר.

מחדלי חקירה

12. בנוסף למשקלן המצטבר של עדויות ההגנה המעוררות ספק לגבי אשמת הנאשם, הצטברו במהלך החקירה מחדלים רבים, שמשקלם המצרפי מכריע.

13. **ראשית**, הודעת הנאשם (ת/1) קצרה במיוחד, ולא נעשתה השתדלות ממשית לשמוע את גרסתו המלאה. ההודעה נגבתה בו במקום, בשעה 01:20, וניכר כי הנאשם היה עדיין כעוס ופגוע, בשל ההתרחשות שאירעה דקות קודם לכן. בניגוד לטענת התביעה לפיה הנאשם שמר על זכות השתיקה באופן המחזק את ראיות התביעה, התרשמותי הברורה היא שעלבוננו הגדול הוא שהוביל לתשובותיו הלקוניות, וחוסר הרצון לשתף פעולה.

14. **שנית**, באופן בעייתי, בחר שמואל (ששימש כקצין החקירות) להורות מיד לאחר האירוע, כי הנאשם יחקר דווקא בידי סימה, שהיתה גם עדה להתרחשות (עמ' 11 ש' 14-15). הדעת נותנת כי לשם שמירה על "ניקיון" החקירה, ראוי היה להעדיף חוקר אחר, שאינו בעל מעורבות אישית. בשל ההתנהלות נוצר מצב שבו סימה משמשת כעדה מטעם התביעה, בעוד שגרסת הנאשם ידועה לה מראש, והבעייתיות מובנת. אם לא די בכך, עולה מעדות סימה כי גם שמואל נכח עמה בחדר החקירות (עמ' 10 ש' 30), למרות שהיה עד לאירוע. ייתכן בהחלט, כי הנאשם שהיה נעלב וכעוס כלפי שמואל וסימה בעקבות האירוע, סירב להשיב לשאלות, סובב את ראשו, ולא השיב לשאלות סימה, כפי שהיא עצמה ציינה בעדותה (עמ' 11 ש' 1-5).

אני סבורה כי ההתנהלות במישור זה היתה לקויה, ויש במקרה זה כדי ללמד על החשיבות ואף החובה החלה על גורמי החקירה, לאפשר לנחקר תנאים הולמים למסירת גרסתו, ללא מעורבות של אלה אשר נכחו באירוע, או היו מעורבים בו, ועשויים לשמש כעדים נגדו.

15. **שלישית**, עיון בהודעת הנאשם מעלה כי זו כלל אינה חתומה על ידו. בנוסף, פרק ההודעה על קבלת ההודעה בדבר קיומה של זכות ההיוועצות, אף הוא אינו חתום. חסר זה, מעורר תמיהה נוכח העובדה שלא תועד כל סירוב מצד הנאשם. הנאשם העיד כי כלל אינו זוכר את מעמד החקירה, והדבר מתיישב עם העדר חתימותיו, כאילו לא התקיים ההליך בנוכחותו כלל, או שהתקיים באופן בלתי תקין. ייתכן שבשל הליקוי בהתנהלות, התפרש המעמד בעיני הנאשם כהמשך ההתעמתות עם השוטרים. לדעתי, העדר החתימה מהווה פגם של ממש, וייתכן שיש בו גם כדי ללמד על החיפזון שבו נוהלה החקירה, מבלי להקפיד בזכות הנאשם להליך הוגן. לא פחות מכך, חמורה העובדה שלא ניתנה לו זכות ההיוועצות.

16. **רביעית**, ברוח האמור, כלל לא הוטח בנאשם בעת חקירתו, כי הוא נחשד באמירת המילים החמורות לכאורה "הייתי מעורב ברצח", זאת למרות שעולה מעדויות שני השוטרים כי דווקא המילים הללו, היו העילה למעצרו (עמ' 13 ש' 11; עמ' 15 ש' 17). בעניין זה נשאלה סימה, והשיבה כי אמנם היתה זו טעות שלה, שלא התייחסה למילים הללו בעת גביית גרסתו (עמ' 13 ש' 19), אך ההתנהלות נותרה תמוהה.

17. **חמישית**, למרות שבעת האירוע נכח בתחנה בנו של הנאשם פיראס עלואן, לא נתבקש הוא למסור גרסתו להתרחשות, וזאת בניגוד לחובתה של המשטרה לאסוף את כל הראיות הרלוונטיות, בין אם יהא בהן כדי לאשש את

החשדות, או להפריכם (ע"פ 5956/08 אל עוקה נ' מד"י (23.11.2011)). בעניין זה טענה סימה כי הטעם להימנעות מלחקור אותו, היה "כי לא רצינו להתסיס יותר מידי" (עמ' 14 ש' 4), אך בכך לא ניתן הסבר מדוע לא נלקחו פרטי פיראס, וכן פרטיו של חבר נוסף שנכח לפי העדויות (עמ' 35 ש' 31), ולא נגבו גרסאותיהם להתרחשות בשלב מאוחר יותר (עמ' 17 ש' 29-31).

מה שחמור עוד יותר, הוא שכבר בשעת האירוע היה ידוע לשוטרים אל נכון, כי פיראס הוא עו"ד. חרף זאת, לא ניתנה לנאשם ההזדמנות לפנות אליו להיוועצות, בטרם נחקר.

18. **שישית,** כלל לא נחקרה טענת הנאשם לפיה אינו מכיר את "יעקב" או "הקב"ט". זאת, למרות חיוניות הדבר לבירור האשמה, ולמרות שהיה בידי התביעה לאתר אדם זה, ולהביאו לעדות על מנת להזים או לאשש את הטענות להעדר היכרות. בהקשר זה, יצוין כי עד ההגנה אטרש העיד שהוא מכיר את אותו "יעקב" (עמ' 38 ש' 1), כך שניתן היה להסתייע בו לצורך האיתור.

19. לדעתי משקלם המצטבר של כל המחדלים הללו, מעורר את החשש שקופחה הגנת הנאשם, והיה בהם כדי לפגוע ביכולתו להוכיח הגנתו (ע"פ 2697/14 חדאד נ' מד"י (6.9.16)); ע"פ 7066/13 אלמליח נ' מד"י (22.12.2015); ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מד"י (18.5.2006)), לפיכך, יש בהם כשלעצמם כדי להוביל לזיכוי. וודאי שכך הדבר, בהצטרפם למשקל ראיות ההגנה.

תוכן האיום

20. מעבר לצורך, ולמרות שלא הוכחה עבירת האיומים, אני מוצאת לנכון להתייחס אף לתוכן הדברים המיוחסים לנאשם.

21. כפי שנאמר קודם, אין מחלוקת על כך שהנאשם היה כעוס ונסער בעקבות התייחסות שמואל למעצר בנו. השוטרים העידו כי הוא התלהם בצעקות ואיומים, אך הובאו ראיות טובות לכך שהוא לא איים אלא דווקא נאמרו כלפיו דברי עלבון קשים.

22. מדברי שמואל בעדותו, עולה כי היה מודע היטב לקושי של הנאשם, ולמצב הרגיש בו היה שריו נוכח מעצר בנו: "מבחינתי זה היה אבא לבן שבנו נעצר ולקח את זה קצת קשה" (עמ' 16 ש' 13). לאחר מכן, בחר להורות על מעצרו של הנאשם, אך בסופו של עניין אישר כי "אחרי שהמצב קצת נרגע גם במשרד הנאשם הצטער ואמר שאמר את זה בסערת רגשות" (עמ' 15 ש' 23), "הוא הביע צער" (עמ' 16 ש' 31). מן הדברים הללו, עולה בבירור כי גם אם אמר הנאשם דברי כעס, הרי היו אלה דברים בעידנא דריתחא בלבד.

23. המסקנה האחרונה מתחזקת נוכח התוכן הגבולי של האמירה "הוא ישלם ביוקר", אשר ניתנת להתפרש גם

כהצהרה על כוונה לפעול כנגד האחר באמצעים משפטיים חוקיים (ראו למשל: ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מד"י (6.9.89); ע"פ 856/01 סער נ' מד"י (31.10.01); ת.פ. 370/05 מד"י נ' שאול (28.3.07); ת.פ. 23236-11-10 מד"י נ' כוכבי (5.1.15); ת"פ 56634-08-17 מד"י נ' מימון (3.12.18); ת"פ 14037-03-09 מד"י נ' ניסים (4.10.11) ולא פעם נקבע כי אמירות מסוג זה אינן מגבשות עבירה.

24. עוד יש לזכור כי לא הובאה בענייננו כל ראיה לקיומה של היכרות בין הנאשם לבין אותו "יעקב", ובנוסף, יש חשיבות לעובדה שהדברים נאמרו לאזני השוטרים, מבלי שיעקב נכח במקום.

25. מכל אלה עולה כי גם אילו קבעתי שעלה בידי התביעה להוכיח את אמירת הדברים המיוחסים לנאשם, עדיין היה מקום לברר האם תכנם מגבש עבירת איומים, בנסיבות המקרה. שאלה זו אינה דורשת הכרעה בענייננו, נוכח קביעותי הקודמות.

סיכום

26. עדויותיהם של השוטרים סימה ושמואל הן בעלות משקל, אך לא די בהן על מנת להתגבר על הספק הסביר העולה מראיות ההגנה. בנוסף, נתגלו מחדלי חקירה משמעותיים, שהיה בהם כדי לפגוע בהגנת הנאשם, והם מטילים את הכף אל עבר זיכוי.

מעבר לצורך, הראיתי כי גם אילו הוכחו העובדות, עדיין היינו נדרשים לבירור התגבשות עבירת האיומים, מבחינת תכנם.

27. סוף דבר - אני מזכה את הנאשם מן האישום.

ניתנה היום, ח' חשוון תשפ"א, 26 אוקטובר 2020, במעמד הצדדים